



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 34681-06-10 מזונות ומדור

בפני כב' השופטת אספרנצה אלון

קטין יליד 1999

בעניין הקטין

פלוני

תובע

ע"י ב"כ עו"ד טל איטקין

נגד

פלונית

נתבעת

ע"י ב"כ עו"ד משה פרדס

### פסק דין

1 תביעת מזונות שהגיש אב לחיוב אם במזונות בנס בן ה-13 שהועבר למשמורתו כשנתיים וחצי קודם  
2 לכן ותביעה שהגישה האם כנגד האב בגין הפרת הסדרי הראייה בינה לבין הקטין – אלו התביעות  
3 נשוא פסק דיני זה.  
4

#### 1. רקע:

5 הצדדים, אשר לא נישאו זה לזו מעולם, ניהלו קשר כידועים בציבור במהלך כשנה וחצי. מקשר זה,  
6 נולד בנם המשותף, הקטין, יליד 1999 (להלן: "הקטין"). ביולי 1999 ערכו הצדדים "הסכם יחסי  
7 ממון" אשר אושר ע"י כב' השופט א. גלובינסקי ובספטמבר 2000 נפרדו.  
8

9 מאז ומזה למעלה מעשור מנהלים הצדדים הליכים משפטיים למכביר (9 תביעות, עד כה).  
10 שתי תביעות התנהלו בפני ס. הנשיא כב' השופטת צ. קינן. האחת - תביעה למזונות במסגרתה חוייב  
11 האב במזונות הקטין, שהיה אז במשמורת האם, בסך של 2,300 ₪ לחודש עד הגיעו לגיל 6, ובהמשך  
12 ועד לבגרותו 2100 ₪. והתביעה השנייה - תביעה להסדרי ראייה.

13 שלוש תביעות נוספות התנהלו בפני ס. הנשיא כב' השופטת ר. ברגמן. תביעה להפחתת מזונות,  
14 תביעה לשינוי הסדרי ראייה ותביעה להעברת משמורת. הקטין הועבר ממשמורת האם למשמורת  
15 האב.

16 ארבע תביעות התנהלו בפניי. תביעה לסעד הצהרתי שהגישה האם כנגד האב ותביעה לפריסת חוב  
17 מזונות העבר שהגיש האב. בירור התביעות הסתיים לאחר שעוקלו ונפדו כספי הפנסיה של האב,  
18 בגובה חוב המזונות.  
19

#### 2. טענות האב בתביעה למזונות הקטין:

20 האב טוען כי יש לחייב את האם, בהשתתפות בהוצאות הקטין וזאת מכוח הכנסותיה ודין הצדקה  
21 החל על שני ההורים. החיוב צריך לחול מיום הגשת התביעה בסך של 1,500 ₪ לחודש.  
22 וביתר פירוט, טען האב כי:  
23

24 **האב נהג הסעות עצמאי**, נעדר השכלה אקדמאית ו/או הכשרה מקצועית, בעוד האם הינה עורכת  
25 דין ותיקה המנהלת משרד עצמאי לעריכת דין. לאם לקוחות קבועים. הוכח כי לאם מומחיות  
26 ב-XXX (ת/3).



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

1 השתכרות האב, הינה 6,300 ₪ לחודש, כמפורט באישור יועץ מס (ת/2), בעוד השתכרות האם  
2 גדולה יותר - 10,000 ₪ נטו, לחודש לפחות, בהתאם לאישור ר"ח שצירפה לכתב הגנתה בתביעה  
3 להפחתת מזונות.

4 רכוש ונכסים - לאב אין נכסים, הוא מתגורר בדירת בת זוגתו, נמצא בדוחק כלכלי קבוע, כעולה  
5 מנספח ה' לתצהיר עדות ראשית ותדפיסי הבנק. האם, לעומתו, הינה בעלת דירת מגורים ברחוב  
6 יוקרתי ב-XXX, מחזיקה רכב בליסינג שהוצאותיו החודשיות הן בסך של ... ₪ ומוכרות לה לצרכי  
7 מס (נ/2).

8 עתודות כלכליות לפנסיה - לאב אין עתודות כלכליות משמעותיות לפנסיה, שכן האם גבתה סך של  
9 180,000 ₪, מקרן הפנסיה שהיתה ברשותו. לעומתו, לאם חסכוניות נאים, האם הודתה כי היא  
10 מפרישה לקרן הפנסיה סך של 4,000 ₪ בכל חודש בחודשו.

11 אי המצאת ראיות - האם לא הוכיחה את גובה הכנסותיה ולא צירפה האישורים הנדרשים בהתאם  
12 להלכה הפסוקה (תמ"ש 31070/04 מיום 11.07.2005). בדפי חשבון הבנק שצירפה (נספח א'  
13 לתצהירה), 20 פעולות בנקאיות בלבד בכל חשבון ומכאן שלא ניתן ללמוד את הכנסתה האמיתית של  
14 האם, שהינה עצמאית. האם, בחקירתה הנגדית, לא הצליחה להסביר כיצד ההוצאות הקבועות  
15 שלה, העולות כ-15,000 ₪ בחודש, מתיישבות עם דו"ח מס הכנסה (נ/1) ודו"ח רווח והפסד (נ/2)  
16 אשר צורפו רק ביום הדיון.

17 האם הסתירה פרטים באשר לזכויות שבעלותה – היכן הפקידה את הכספים שקיבלה בגין רכב  
18 שהיה בבעלותה, שווי חסכוניות ועוד.

19 האב מגדל את הבן המשותף, הקטין, וכן מפרנס את בנו החייל, כבן 20, מנישואיו הקודמים.  
20 צרכי הקטין, כמפורט בתצהיר עדות ראשית, הינם בסך של 4,200 ₪ לחודש, 819 ₪ עבור חלקו  
21 בהוצאות המדור, בשיעור של 30%. הוצאות החינוך של הקטין הינם בגובה של 1,000 ₪ לחודש.  
22 צרכים אלה הינם סבירים והגיוניים, שכן שעה שהקטין היה במשמורת האם, תבעה האם מהאב  
23 בעבורו מזונות בסך 9,000 ₪ לחודש.

24 האב חויב במזונות הקטין, שהיה אז במשמורת האם, בסך של 2,300 ₪ לחודש ומהגיע הקטין לגיל  
25 6, ל-2,100 ₪ בחודש ומכאן, שיש אינדיקציה לצרכי הקטין.

26 דיני צדקה, עקרונות השוויון - על יסוד הפסיקה, דיני צדקה, עקרון השוויון ודיני היושר יש לחייב  
27 האם במזונות הקטין בסך של 1,500 ₪ לחודש וכן מחצית ההוצאות המיוחדות לבריאות וחינוך,  
28 מיום הגשת התביעה ועד לבגרותו של הקטין.

29 על כל אלה, יש לחייב האם במזונות הקטין בסך של 1,500 ₪ לחודש מיום הגשת התביעה ואילך  
30 וכן לחייבה לשאת במשותף עם האב בהוצאות החינוך החריגות של הקטין או בהוצאות הבריאות  
31 החריגות.

### 3. טענות האם בתביעה למזונות הקטין:

34 האם טענה כי יש לדחות התביעה. על פי הדין העברי, חובת האב לשאת במזונות הקטין הינה  
35 אבסולוטית ובלעדית. באשר להשתתפותה מדין צדקה, לאור הכנסתה הדלה וצרכיה, אין בידה  
36 הכנסה פנויה כדי לחייבה בהשתתפות במזונות הקטין. האם הוסיפה וטענה כי:



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

1 **האב לא הוכיח תביעתו** - אין לחייב האם במזונות הקטין מאחר והאב לא הוכיח תביעתו. האב לא  
2 צירף נתונים על הכנסותיו, לא צירף נתונים על הכנסת בת זוגתו, לא צירף נתונים נכונים על  
3 ההוצאות השוטפות האמיתיות של הבית (ראה למשל חיוב החשמל הכפול), לא פרט חלקו בעזבונו  
4 אמו המנוחה - מתי הופקד, מתי חולק, אלא נקב בהוצאות הקטין כלאחר היד. כך לדוגמא, הוכח  
5 בחקירה הנגדית כי האב ובת זוגתו שכרו כל השנים, גם לפני שהקטין עבר למשמורת האב, דירות  
6 בנות 4-6 חדרים ומכאן "שהקטין לא הוסיף מטר אחד לדירה".  
7 **חובת האב לשאת בצרכיו ההכרחיים של הקטין** - אין לחייב האם במזונות הקטין מאחר והקטין  
8 הינו כבן 13 ודינו של האב לזון אותו ולדאוג לצרכיו ההכרחיים הוא מדין חובה – לרבות מדורו.  
9 הרכיבים שאינם הכרחיים, לא פורטו ע"י האב ולא הוכחו בראיות.  
10 **השתכרות האם** - האם משתכרת סך של כ- ... ₪ לחודש, בהתאם לדו"ח מס הכנסה (נ/1). בשנת  
11 2010 הרוויחה כ- ... ₪ לשנה והאב לא הצליח לסתור נתונים אלו, נתונים שהוגשו בדו"ח מס  
12 הכנסה. האם מחזיקה ברכב קטן, רכב ליסינג תפעולי, המשמש אותה לביקורי הקטין, הסעתו  
13 לטיפולים רגשיים ולצרכי עבודתה. העובדה שהאם מוציאה יותר ממה שהיא מרוויחה, אין בה כדי  
14 ללמד על העלמת מס, אלא על כך שהיא "מגלגלת חובות". בשנים האחרונות חלה הדרדרות במצבה  
15 הכלכלי והכנסתה הממוצעת בשנת 2011 היא כ- ... ₪ לחודש לפני תשלום מיסים. בשל הכנסה  
16 זעומה זו, נאלצה האם ליטול הלוואות. לאם משכנתא על דירתה בסך של 3,500 ₪ בחודש.  
17 **השתכרות האב** - האב מעלים ומסתיר הכנסותיו. האב לא הגיש דו"ח מס הכנסה ולא אישורים  
18 עדכניים כנדרש. יכולתו הכלכלית של האב גדולה ביותר. ברשותו 800,000 ₪ מקופת גמל, רכב  
19 יוקרתי להסעות בשווי של כ-300,000 ₪ (ראה תמלול שיחה) וחמישית מעזבונו אמו המנוחה. האב לא  
20 הצהיר כי רכש רכב וכן לא הביא כל אסמכתא באשר לשווי ולפיכך אין לקבל את הצהרתו כי שווי  
21 הרכב כ-150,000 ₪ בלבד. האב בוחר שלא לצרף מסמכים משמעותיים. האב צירף דפי חשבון בנק  
22 משנת 2009, מהם עולה כי הוצאותיו בכרטיס האשראי הן למעלה מ-8,000 ₪ בחודש. ביום הדיון  
23 צירף האב תדפיס בנק מ-אוקטובר 2011 ועד ינואר 2012 (ת/1), ממנו נלמד כי האב נמצא ביתרת  
24 זכות של עשרות אלפי שקלים וכן יש הפקדות של סכומים משמעותיים, כ-16,000 ₪. האב,  
25 בחקירתו, אינו זוכר מה מקור הכספים.  
26 **היעדר אמינות** - האב מסר גרסה לא אמינה באשר לקבלת חלקו בעזבונו אמו המנוחה. בחקירתו  
27 כאן טען כי הכספים שהופקדו לחשבונו הינם כספי העזבונו אשר צריכים לעבור לאחיו, בשל חובו  
28 כלפיו. גרסה זו מנוגדת לגרסה קודמת שמסר בתביעה ההצהרתית וגרסת אחיו (ראה כתב הגנתו).  
29 מכאן מתבקשת המסקנה שאחת משתי הגרסאות שמסר האב הינה שקרית. נסיונו של האב להסביר  
30 כי הכספים המצויים בחשבונו אינם שייכים לו אלא הם כספי אחיו בשל חובו כלפיו - אינם הגיוניים.  
31 אין היגיון להפקיד כספים קודם לחשבונו האב, ולהעבירם אחר כך לאחיו. הרי הגיוני יותר שהאב  
32 יקבל מלכתחילה את חלקו ולא יעשו פעולות סיבובי. בנוסף, אין לתת אמון בגרסת האב כי חתם על  
33 הסכם יחסי ממון, הסכם שאושר וקיבל תוקף של פסק דין, מבלי שהבין את תוכנו ו/או מחמת  
34 אילוץ, כטענתו היום. עדות האב אינה אמינה ואינה מהימנה.  
35 **אי דיוקים בטענות האב** - האם, בתביעת המזונות, שהגישה בעבר, תבעה מזונות חודשיים בסך של  
36 5,000 ₪ ולא 9,000 ₪, כטענת האב. האם עיקלה מקרן הפנסיה של האב סך של 156,049 ₪ ולא  
37 180,000 ₪, כטענת האב. לאחר העיקולים, נותרו בקרן הפנסיה סך של כ-800,000 ₪.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

1 כפל הוצאות - הסכומים שנקב האב הינם מוגזמים ומופרכים ואף כפולים (300 ₪ עבור נסיעות  
2 ועוד 200 ₪ עבור הסעות לאב שעוסק בהסעות, הוצאות טלפון סלולארי – האב תובע 200 בעוד  
3 ההוצאה היא כ-143 ₪, אגרת החינוך היא 108 ₪ ודוגמאות נוספות).

4 **המתווה הנורמטיבי** - תביעת האב אינה עומדת בהתאם לדין העברי ולהלכה הפסוקה. ההלכה היא  
5 כי כאשר קטין נמצא במשמורת האב לא תעמוד לאב עילת תביעה כנגד האם להשתתף במזונות  
6 הקטין מדין צדקה (ראה תמ"ש 33690/02 כב' השופט גרמן וכן ספרם של עו"ד הרב אבישי גריידי  
7 ועו"ד ניסים שלם, "מזונות ילדים הלכה ומעשה" הוצאת חוקת המשפחה בע"מ, עמ' 123). יתרה  
8 מזו, האב התחייב בהסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק דין לשאת במלוא עלויות הקטין.

9 **השתתפות האם בהוצאות הקטין** - האם נושאת בהוצאות ביטוח הבריאות של הקטין בכ-300 ₪  
10 בחודש, נושאת בהוצאות דלק והסעות לטיפולים בסך של כ-1,500 ₪ לחודש וכן נושאת בדמי כיס  
11 לקטין.

12 **על כל אלה, אין לחייב האם מעבר לסכומים אלו, אף לא מדין צדקה.**

### 4. המסגרת המשפטית

14 4.1. דיני המשפחה בישראל, ובהם דיני המזונות, כרוכים בדין הדתי. חובת תשלום המזונות  
15 לילדים קטינים מעוגנת בסעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) התשי"ט – 1959 (להלן: "חוק  
16 המזונות"):

17 **"3.מזונות לילדים קטינים**

18 **(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו ושל בן זוגו, לפי הוראות**

19 **הדין האישי החל עליו והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.**

20 **(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים**

21 **של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין**

22 **אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה."**

23 סעיף זה מבחין בין שלוש קבוצות: מי שיש לו דין אישי, יחולו הוראות הדין האישי; מי שמשתייך  
24 לעדה דתית שאינה מוכרת, ומי שיש לו דין אישי אך הדין האישי אינו מחייבו במזונות ילדים, יחולו  
25 הוראות חוק המזונות.  
26

27 4.2. בענייננו הצדדים הינם יהודים ולפיכך, חל עליהם הדין האישי העברי. על דרך ההפשטה  
28 וההכללה ניתן לומר כי הדין האישי העברי מטיל חובה מוחלטת על האב לספק את הצרכים  
29 ההכרחיים של ילדיו עד גיל 15, וזאת מכוח תקנות הרבנות הראשית משנת תש"ד. החובה, מעבר  
30 לצרכים ההכרחיים, מוטלת על האב ועל האם במשותף מכוח דיני צדקה. בחובה **מדין צדקה** חייבת  
31 האם במידה שווה לאב, בכפוף ליכולתה הכלכלית. משכך, קובעת ההלכה המשפטית כי חיוב האם  
32 במזונות ילדיה יקום רק כאשר ידה של האם משגת מעבר לפרנסת עצמה (**כלל האמידות**) והחיוב  
33 במקרה כזו ניתן **כדי מחסורם** של הילדים, בתנאי שאין לילדים להתפרנס משל עצמם (**כלל**  
34 **הנזקקות**). (ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר פד"י לח(2) 14 בעמ' 20 (ניתן ביום 25.3.84), ע"א 2776/94  
35 **עדנה קינד נ' יצחק קינד**, (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום 12.12.94), ע"א 1375/93  
36 **אבוטבול נ' אבוטבול פד"י נ(1) 215 בעמוד 219 (ניתן ביום 22.7.96), ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור**,  
37



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

- 1 פד"י מ(1) 147 בעמוד 151 (ניתן ביום 20.1.86), תמ"ש (חדרה) 6117/02 י.מ.ל נ' ג.ג. (פורסם  
2 במאגרים המשפטיים; ניתן ביום 26.2.07), ראה גם הרב משה בארי וד"ר יובל סיני, **חוות דעת בענין**  
3 **חיוב אשה במזונות בעלה מדין צדקה** מיום 8.11.05, המרכז ליישומי משפט עברי (ישמ"ע).  
4
- 5 4.3 חוסר השוויון, לכאורה, בהטלת החובה הבלעדית על האב בסיפוק הצרכים ההכרחיים של  
6 קטינים נבע, לדעת המחברות מור יוגב ואיילת גלעדי, מחוסר השוויון שהיה קיים בעבר בין האב  
7 לבין האם ביכולת הנגישות למעגל העבודה החיצוני. אז האב הוא זה בלבד שיצא לעבוד ולפרנס את  
8 המשפחה בעוד האם נשארה בבית ודאגה לגידול הילדים. במציאות אז, כשהאב היה בעל ההכנסה  
9 הבלעדי, ניתן היה להבין ולהצדיק את הטלת מלוא החובה, לספק את צרכי ההכרחיים של קטין, על  
10 האב. חוסר השוויון, לכאורה, תאם את מבחן התוצאה, ושמר על שוויון מהותי. ראה מור יוגב  
11 ואיילת גלעדי, "אמא תני לי: שוויון במזונות ילדים" **הארץ דין** ג(1) 1 (התשס"ו).  
12
- 13 4.4 השאלה מה מידת חיובה של אם יהודיה במזונות ילדיה הקטינים נידונה רבות בפסיקה. כבי  
14 השופטת א. פרוקצ'יה, בע"מ 5750/03 **אוחנה נ' אוחנה**, (טרם פורסם, ניתן ביום 8.6.05); כבי  
15 השופטת א. פרוקצ'יה, בע"מ 2433/04 **צינובוי נ' צינובוי**, (טרם פורסם, ניתן ביום 2.10.05). כבי  
16 השופט שאול שוחט, תמ"ש 50770/03 **כ.י. נ' כ.א.**, (טרם פורסם, ניתן ביום 8.11.05), כבי השופט צבי  
17 ויצמן, תמ"ש 28050/04 **א.ג. נ' א.מ.**, (פסקאות 10-16 לפסק הדין), (טרם פורסם, ניתן ביום  
18 20.3.06). כבי השופט ציון גרינברגר, תמ"ש 2480/04 **ב.ס. נ' נ.מ.** (במיוחד בפסקאות 13-22, 35-  
19 31,36), (טרם פורסם, ניתן ביום 8.6.06), כבי השופטת צילה קינן, תמ"ש 29051/04 **פלוני נ' פלונית**  
20 (פסקה 58 לפסק הדין), (טרם פורסם, ניתן ביום 29.6.06), כבי השופטת נילי מימון, תמ"ש 1886/04  
21 **א.ל. נ' פ.ל.**, (פסקאות 20-28; 43-77) (טרם פורסם, ניתן ביום 9.8.06) ועוד רבים ונוספים.  
22
- 23 4.5 ככל שניתן לאבחן ולהכליל, בתי המשפט מנו שלוש דרכים לחלוקה שוויונית (או למצער,  
24 שוויונית יותר) של אחריות ההורים למזונות ילדיהם. **האחת**, באמצעות פרשנות יצירתית של הדין  
25 האישי העברי בנוגע לחיובים במזונות ילדים. פרשנות זו מצמצמת עד המינימום את מעגל הצרכים  
26 ההכרחיים, הצרכים שחובת האב לדאוג להם היא מוחלטת, ומרחיבה את מעגל הצרכים הנוספים,  
27 שהחובה לדאוג להם מוטלת הן על האב והן על האם.  
28 **השנייה**, עושה שימוש בדיני היושר כעיקרון כללי המעוגן בדין האישי, היינו במשפט העברי.  
29 **השלישית** מחילה את סעיף 3א לחוק המזונות, הקובע חלוקה שוויונית בנטל המזונות בין האב ובין  
30 האם, תוך עקיפת סעיף 3 לחוק המזונות, שקובע שהוראות חוק המזונות לא יחולו על בעלי דין  
31 אישי.  
32 ראה גם "מזונות ילדים קטינים: מגמות חדשות" מאת יאיר שיבר, **משפחה במשפט ג-ד** התשס"ט-  
33 התש"ע.  
34
- 35 4.6 ערך השוויון הוכר כעקרון על במערכת המשפט הישראלית, במיוחד מאז חקיקת חוק יסוד:  
36 כבוד האדם וחירותו. הפן ה"אזרחי" של דיני משפחה בעשור האחרון ניכר בפסקי דין שניתנו ע"י  
37 ביהמ"ש העליון כדי לקיים צדק שוויון ויחסים הוגנים בחברה ובמשפט בישראל. כאשר החלתם של



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

1 עקרונות דיני המשפחה המסורתיים מובילים לתוצאה שאינה צודקת, תיקון התוצאה מתבצע  
2 באמצעות עקרונות חדשים המקדמים יתר שוויון, יחסים הוגנים וצדק. מגמה זו מודעת ומכוונת  
3 ומאפשרת פיתוח מימד נוסף בדיני המשפחה, הקרוי לעתים: "דיני המשפחה האזרחיים". ראה:  
4 יחיאל ש. קפלן, "דיני המשפחה בעידן של מדיניות חדשה: מחקיקה שיפוטית לחקיקה שהיא  
5 מלאכת מחשבת", **דין ודברים** (תשע"א 2011), 259-340.

6 עיקרון השוויון חלחל לתא המשפחתי גם בהיבטים נוספים. ראה למשל, דו"ח הביניים שהגישה  
7 הוועדה לבחינת ההיבטים המשפטיים של האחריות ההורית בגירושין בראשות פרופ' דן שניט (להלן:  
8 "**ועדת שניט**"). בסעיף 9 להצעת החוק שכותרתו "**הסדר הורות על ידי בית המשפט במקרה של  
9 פרידה**", הומלץ כי תבוטל "חזקת הגיל הרך", הקבועה בסעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית  
10 והאפוטרופסות (התשכ"ב – 1962). הומלץ כי חלוקת האחריות ההורית תיבחן לגבי כל ילד בצורה  
11 פרטנית לא על פני חזקה כללית, הקיימת היום, לפיה ילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם. אומנם בדו"ח  
12 המשלים (ספט' 2011) נחלקו חברי הוועדה בדעותיהם לגבי המלצה אך ניתן לסכם ולומר כי  
13 באספקלריה הכוללת של דיני משפחה בולט הרצון והנסיון להחדיר את עיקרון השוויון לתא  
14 המשפחתי.  
15

16 4.7. כשם שהורים **נשואים** חולקים ביניהם בהוצאות המשפחה במשותף ובהתאם להכנסותיהם  
17 ולחלוקת התפקידים ביניהם, כך יש לשמור על הרצף שעה שמתפרק התא המשפחתי ויש לשמור על  
18 שיתוף ו/או חלוקת אחריות גם בין הורים **גרושים**, תוך התאמה לנסיבות שהשתנו.  
19

20 4.8. לדידי, אין ספק, כי ניתן וצריך לקרוא את הדין העברי בראיה התואמת את התמורות  
21 הכלכליות והחברתיות שחלו בתא המשפחתי המסורתי. ניתן, לפרש את הדין הדתי מבלי לפגוע  
22 בשלמותו.

23 הפרשנות הראויה בעיני היא המשך השימוש בגישה המצמצמת את חיובו של האב - כתלוי בהכנסות  
24 האב לעומת הכנסות האם. ובמה דברים אמורים? - ככל שהפער בין ההכנסות גדול יותר לטובת  
25 האב, יימנע ביהמ"ש מלצמצם את חובתו המוחלטת. במצב שבו מעמדו הכלכלי של האב דומה  
26 למעמדה הכלכלי של האם, יצומצם חיובו בגין צרכים הכרחיים וזאת אף על דרך החלת כללי היושר  
27 ובאופן שהשוויון המהותי יישמר וישקף את טובת הקטין.

28 בדרך זו ייושם הדין העברי תוך בחינת יכולת כל אחד מההורים לצאת ולהשתכר, ובהתאם לדין  
29 העברי, בכך תושג תוצאה הוגנת כלפי ההורים והתוצאה המטיבה עבור הקטין (ראה יוגב וגלעד).

### 5. מן הכלל אל הפרט

32 בהערה מקדמית אציין כי ההורים לא שינו עיסוקם ולא חל שינוי מהותי בהכנסותיהם ו/או במצבם  
33 האישי, משכך ראיתי לנכון שתונח בפניי תמונה כלכלית רחבה יותר ובחנתי הקביעות שניתנו בפסקי  
34 דין קודמים בעניינם של הצדדים (כב' השופטת ס.ג. דאז צ. קינן וכב' השופטת ס.ג. דאז ר. ברגמן).

35  
36 5.1 **הכנסות האב** – האב בחר לערפל הכנסותיו, האב הינו נהג הסעות עצמאי.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

1 האב לא צירף דו"ח שהוגש למס הכנסה ו/או דו"ח רווח והפסד, אלא רק אישור רו"ח (ת/2) ואין בכך  
2 די. האב הציג במהלך הדיון תדפיסי בנק לשלושה חודשים בלבד, מיום 1.10.11 ועד 3.11.12 (ת/1).  
3 ניתן ללמוד מתדפיסי הבנק כי הוצאותיו בגין רכישת דלק מסתכמות בסך של כ- 5,000 ₪. ביום  
4 1.11.11 משך האב במזומן 30,000 ₪. לאחר משיכה זו עמדה יתרת הזכות בחשבונו על סך של כ-  
5 5,700 ₪, ויש בכך כדי ללמד על יכולתו הכלכלית.

6 בחודש נובמבר זוכה חשבון הבנק של האב בסך של 60,000 ₪. יום למחרת העביר האב מחצית  
7 מהסכום, לאחר משיכה זו עמדה יתרת הזכות בחשבונו על סך של כ-22,000 ₪.  
8 כן משך האב במהלך של כשבועיים (16.12 עד 3.1) תשע (9) פעמים מזומן סך של 4,000 ₪ ובסה"כ  
9 36,000 ₪ וגם אז עמדה יתרת הזכות על סך של כ-2,000 ₪.

10 האב לא נתן הסבר למשיכת כספים אלו במזומן וכן לגבי ההעברות הבנקאיות דלעיל.  
11 כידוע, הנטל מוטל על כתפי האב – הוא התובע והוא זה שצירף את תדפיסי הבנק (ת/1). שהרי  
12 ביהמ"ש אינו עוסק בהשערות אלא בראיות שהונחו בפניו.  
13

14 5.2 **רכוש האב** – בהסכם יחסי ממון שנחתם בין הצדדים ואשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין,  
15 הסכימו הצדדים על הפרדה רכושית ביניהם וכן פרט כל צד את הרכוש שהביא עמו לחיים  
16 המשותפים. בסעיף 4 ב' צוין כי הרכוש הינו בהתאם לרשימה שצורפה להסכם והוא כולל 7 פריטי  
17 תכולה.

18 לא הוכח כי האב, שהינו בשנות ה-50 לחייו צבר מאז רכוש משמעותי. האב מתגורר יחד עם בת  
19 זוגתו, בדירה שכורה. האם התקשתה לגבות את דמי המזונות שנפסקו לה, גם משנקטה הליכי  
20 הוצאה לפועל נגדו, ורק לאחר שנים הצליחה לגבות כספים אלו מקרן הפנסיה של האב.  
21 יחד עם זאת, האב לא הביא כל אסמכתא באשר לשווי הרכב שבבעלותו והמשמש אותו להסעות.  
22 האב לא הוכיח טענתו כי שווי הרכב עומד על סך של 150,000 ₪. יש לזכור כי האב ידע שהאם טוענת  
23 ששווי עומד על סך של 300,000 ₪. מדוע לא הציג האיש אסמכתא באשר לשווי הרכב – כטענתו?  
24 דומה כי התשובה ברורה. ומכל מקום, הנטל עליו והוא לא הרים את נטל ההוכחה. האב לא הציג  
25 אישור על גובה הכספים שנתרו לו בקרן ההשתלמות (לטענת האשה נותרו בה 800,000 ₪).

26 באשר למחלוקת בין הצדדים בהתייחס לחלקו בעזבונו אמו המנוחה ידע האב את עמדת האם כי היא  
27 טוענת שכן קיבל את חלקו בעזבונו אמו המנוחה. יחד עם זאת, בחר שלא להביא לעדות את אחיו.  
28 טענת האם כי גרסתו אינה מתיישבת עם הצהרות קודמות שמסר בהליך קודם, וכן אינה מתיישבת  
29 עם גרסת אחיו, יש בה ממש, במיוחד כשהיא מצטרפת להעדר ראייה חותכת.

30 באשר לאי הצגת מסמכים ו/או אי הבאת עדות והמשקל בעניין זה, ראה ע"א 548/78 **נעה שרון ואח'**  
31 **נ' יוסף לוי**, פ"ד לה (1), 736; ע"א 465/88 **הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתיניהו**, פ"ד  
32 מה(4), 651; ע"א 55/89 **קופל (נהיגה עצמאית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ**, פ"ד מד(4), 595  
33 (ואחרים).

34  
35 5.3 כב' השופטת צ.קינן, ס. הנשיא כתוארה כאז, ניתחה את הכנסות האב בפסק הדין, עת פסקה  
36 מזונות לקטין - ראה סעיפים 14-18 לפסק דינה.  
37



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

- 1 5.4 ערעור שהגיש האב על פסק דינה של כב' השופטת קינן, נדחה. בהחלטה מיום 27.5.04 קבע  
2 כב' השופט י.יעקבי – שווילי כי קביעת השופטת קינן באשר לרמת הכנסתו, יש לה בסיס וטעם.  
3
- 4 5.5 מכל המקובץ ועל יסוד שיקול דעתי, אורח החיים שמנהל האב ורמת החיים שהוא מנהל  
5 ובהתאם לסמכותי, אני אומדת את הכנסת האב על לא פחות מסך של כ-10,000 ₪ לחודש.  
6
- 7 5.6 **השתכרות האם** - האם הינה עו"ד עצמאית המנהלת מזה שנים משרד עצמאי וחולקת  
8 הוצאות משרד עם עו"ד נוסף. על פי דוח רווח והפסד שהציגה במהלך הדיון (נ/12) הכנסותיה לשנת  
9 2010 עומדות על סך של ... ₪.  
10 חלק מהוצאות האם, מוכרות לה לצורכי מס הכנסה: הוצאות אחזקת רכב, הוצאות קבועות לרכב,  
11 הוצאות טלפון סלולארי, הוצאות משפטיות, שירותים מקצועיים, בגדי עבודה והוצאות נוספות,  
12 המגיעות לסך כולל של ... ₪, נותר הרווח הנקי בידיה סך של ... ₪.  
13 באשר לכושר ההשתכרות של האם, ניתן ללמוד כי מנצלת ומממשת את מלוא כושר השתכרותה.  
14 ראה והבדל טענותיה בסעיפים 19-20 לסיכומיה בהליך הקודם שהתברר בפני כב' השופטת צ. קינן.  
15
- 16 כיום, כאמור, אין מגבלה לשעות העבודה של האם ולפיכך יש בידי האם למצות את מלוא פוטנציאל  
17 ההשתכרות שלה, כפי שהעידה על עצמה הן בהליך זה (ת/3) והן בהליך הקודם.  
18
- 19 5.7 **רכוש האם** – בהסכם יחסי ממון שנחתם בין הצדדים ואשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין  
20 הסכימו הצדדים על הפרדה רכושית ביניהם וכן פרט כל צד את הרכוש שהביא עמו לחיים  
21 המשותפים. בסעיף 4 ב' צוין כי הרכוש הינו בהתאם לרשימה שצורפה להסכם המכילה 18 זכויות  
22 ופריטים וביניהם הדירה, מכונית, מוניטין וזכויות במשרד עו"ד.  
23 באשר לשווי הדירה, טענה האם כי היא נושאת בהחזר חודשי של המשכנתא בסך של 3,500 ₪ וכי  
24 אין היא יודעת את שווי הדירה. האם צוברת עתודות כלכליות לפנסיה ולא הציגה ראיות לכך. מתוך  
25 הדין וחשבון שהוגש למס הכנסה לשנת 2010 (נ/1) עולה כי האם הפקידה במהלך אותה שנה, לקופות  
26 גמל סך של 50,000 ₪.  
27 האם לא טענה ולא הצהירה כי הכספים שגבתה מהאב, בגבייה בסכום אחד בסך של  
28 כ-156,000 ₪ (או 180,000 ₪ כטענת האב), שמשו לצרכיה השוטפים. האם לא הציגה אישור יתרות  
29 בנקים ו/או אישור על גובה הסכומים שנצברו בקופות הגמל/ביטוחי החיים על שמה.  
30 **אין לי ספק כי הרכוש שצברה האם עולה משמעותית על הרכוש שבידי האב.**  
31
- 32 5.8 כב' השופטת צ. קינן, ס. הנשיא כתוארה כאז, ניתחה את הכנסות האם בפסק הדין, עת  
33 פסקה מזונות לקטין - ראה סעיפים 19-22 לפסק דינה.  
34
- 35 5.9 מכל המקובץ ובהתאם לאורח החיים שמנהלת האם ופוטנציאל השתכרותה, ובהתאם  
36 לשיקול דעתי, אני אומדת את הכנסת האם ו/או פוטנציאל השתכרותה בסך של 10,000 ₪ נטו  
37 לחודש לפחות, וזאת מבלי להתחשב ברכושה.





## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 10-06-34681 מזונות ומדור

6. **צרכי הקטין** – נכון הוא כי האב לא הוכיח את הוצאותיו עבור הקטין אך בית המשפט מוסמך לאמוד את הוצאות הקטין בהתאם לנסיכון חייו ונסיונו המקצועי, ראה ע"א 35/85 **שגב נ' שגב**, פ"ד לט(3) 823, 828; ע"א 246/69 **אלעל נ' אלעל**, פ"ד כג(2) 305; ע"א 600/82 **נחום נ' נחום**, פ"ד לז(4) 677; ע"א 687/83 **מזור נ' מזור** פ"ד לח(3) 29.

לכך יש להוסיף כי האם היא זו שהעריכה את צרכי הקטין בתביעתה הראשונית לפסיקת המזונות. אז היה הקטין מקטני קטינים והאם העמידה את צרכיו על סך של 6,489 ₪ לחודש וסך נוסף של 2,000 ₪ כדמי טיפול.

כב' השופטת קינן ציינה בפסק הדין: -

**"10. יאמר מיד ובטרם אתייחס לגופן של טענות הצדדים, כי הסכום המבוקש הוא מוגזם ומופרך על פניו. חיוב בסכום של 8,489 ₪ לחודש למזונות קטין, אין לה ביסוס ואין לה תקדים (זולת במשפחות של איילי הון)."**

בפסק הדין שניתן בשנת 2003, העריכה כב' השופטת קינן את צרכיו בסך של 2,300 ₪ לחודש. כב' השופטת קינן חייבה את האב לשאת במזונות הקטין מגיל 6 ואילך סך של 2,100 ₪ לחודש (הופחת סך של 200 ₪ מדמי הטיפול) וכן חייבה האב במחצית ההוצאות הרפואיות החריגות (סעיף 33 לפסק הדין). סכום זה, נכון להיום, עומד על סך של 2,525.42 ₪.

האם, בטיעוניה, מפנה להתחייבות האב לשאת לבדו בצרכי הקטין (סעיף 8 ד' להסכם), ואילו האשה "תסייע בכל הקשור בטיפול, חינוך ובריאות הילדים". לא אוכל לקבל טענה זו שכן כידוע הסכמות בין הורים אינן כובלות הילדים, קל וחומר שעה שההסכמות גובשו טרם לידתו של הקטין.

על אומד דעתם של הצדדים לשוויון ושיתוף, ניתן ללמוד מהסכמת הצדדים כי ישתתפו בהוצאות מחייתם השוטפת שווה בשווה, כך שכל אחד מהם יישא במחציתם (סעיף 8 ג' להסכם).

**לאור המתווה הנורמטיבי שפירטתי בסעיף 4 לפסק הדין, ולאחר שבחנתי יכולתם הכלכלית של כל אחד מההורים, אני קובעת כי חלקה של האם בצרכי הקטין יעמוד על סך של 1,200 ₪ לחודש.**

7. באשר לחיוב מזונות העבר - על יסוד הסכמת הצדדים ובהתאם להצעתי, תפקיד הנתבעת תוך 60 יום מהיום סך של 10,000 ₪ בתוכנית חסכון מיוחדת עבור הקטין, ותרשם הערה בבנק כי הקטין יוכל לפדות את הכספים רק בהגיעו לגיל 21.

התובע והנתבעת ישאו בחלקים שווים ביניהם במימון הוצאות רשיון הנהיגה של הקטין.

8. סוף דבר, לאחר ששקלתי טענות הצדדים, הכנסותיהם, הראיות שהונחו בפניי, והקביעות בפסקי הדין הקודמים שניתנו בעניינם של הצדדים, ויישמתי ההלכה המשפטית בנסיבות תיק זה, אני פוסקת כדלקמן:

א. האם תשלם למזונות הקטין, באמצעות האב, סך של 1,200 ₪ לחודש שישולמו החל מיום 1.3.2012 ובכל 10 לחודש שלאחריו, וזאת עד הגיע הקטין לגיל 18 או תום סיום לימודי התיכון, המאוחר מבין השניים. בתקופת השירות הצבאי (הסדיר) יעמדו דמי המזונות על שליש.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 34681-06-10 מזונות ומדור

- 1  
2                   ב. דמי המזונות יהיו צמודים למדד יוקר המחיה על בסיס המדד שיפורסם ביום  
3                   15.2.2012 ויעודכנו אחת לשלושה חודשים, ללא חיובים רטרואקטיביים.  
4                   ג. קצבת הילדים המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי תשולם לאב בנוסף לדמי  
5                   המזונות.  
6  
7                   ד. החל מיום 1.3.2012 יישאו הצדדים, בחלקים שווים ביניהם, בהוצאות רפואיות  
8                   חריגות מכל מין וסוג שהוא לרבות, טיפולי שיניים וטיפולים אורתודנטיים אשר  
9                   אינם מכוסים על ידי הביטוח הרפואי. כל הוצאה תעשה על יסוד הוראה רפואית  
10                  המאשרת את נחיצותה. האם והאב יישאו בהוצאות הטיפול ב-XXX ו/או בכל  
11                  מקום אחר שעליו תמליץ עו"ס לסדרי דין.  
12  
13                 ה. החל מיום 1.3.2012 יישאו הצדדים, בחלקים שווים ביניהם, בהוצאות החינוך על  
14                 פי דרישת מערכת החינוך ועל פי קבלות בקיזוז ההטבה שיקבל האב מהמל"ל.  
15  
16                 ו. עד ליום 29.02.12 יחולו ויחייבו ההחלטות למזונות זמניים ודמי כיס.  
17  
18                 9. כל צד יישא בהוצאותיו.  
19  
20                 פסק הדין ניתן ביום 11.3.12 אך הותר לפרסום ביום 5.4.12 לאחר שהושמטו בו פרטים מזהים  
21                 ונערכו תיקוני עריכה.  
22  
23                 ניתן היום, ט ניסן תשע"ב, 01 אפריל 2012, בהעדר הצדדים.

24

25                 אספרנצה אלון, שופטת